

Väggelementet

Arbetsanvisning

PARTNERS IN WALL BUILDING

Att tänka på vid beställning, leverans och montering av lättbetong

- Arbetsplatsen ligger ofta i ett område där ordinarie vägar ej är färdiga eller inte har namn. **Informera därför vår kundservice** med en enkel kartskiss över byggarbetsplatsen, närmast belägna landsväg etc. Tillfart till byggarbetsplatsen måste vara framkomlig och sandad. Tänk på att lastbilen i allmänhet har släp.

- På arbetsplatsen måste det finnas en **kontaktperson** som transportbolaget kan avisera och som tar emot godset med erforderlig arbetskraft och maskinella hjälpmedel.

- **Hantera lättbetongmaterialet varsamt** vid lossning så blir efterarbetet lättare.

- **Monteringsverktyg** uthyres av H+H. Avropa eventuella monteringsverktyg och tillbehör i god tid så att de finns på arbetsplatsen när montering ska påbörjas.

- **Tillbehör** som elementlim, plastkilar och bleck säljes av H+H.

- Cement i lim, mur- och putsbruk ska vara **sulfatresistent**.

- Det är viktigt att **rätt lagningsbruk** används till rätt produkt, dels med avseende på färg, dels med avseende på cementen som ingår i bruket.

Till produkter från den finska fabriken används lagningsbruk som levereras från den finska fabriken.

Till material från de tyska fabrikerna används lagningsbruk som levereras från de tyska fabrikerna.

- **Använd dosfräs** för borrarng av hål till eldosar.

- **Spårskrapa eller spårfräs** används för elledningar.

- **Skydda väggrön och utsatta partier** mot nederbörd under byggtiden.

- **Trämateriäl** som ligger i direkt kontakt med lättbetong skyddas mot byggfukt med ett mellanlägg av plastfolie eller asfaltpapp.

Uttorkning

I byggskedet:

Under den kalla delen av året har uteluften ett lågt fuktnivå. Det är då enklast att torka ut byggnaden genom att höja inomhustemperaturen med byggtork eller befintligt värmesystem och ventiler.

Ventilering kan åstadkommas om den mekaniska ventilationen inkopplas och körs med full effekt. Det kan också ske genom att fönster placerade diagonalt i byggnaden ställs öppna med en springa av ca 10 cm.

Under juni, juli och augusti har uteluften ett högt fuktnivå vilket gör

att en avfuktare då är effektiv. När man använder avfuktare är det viktigt att så litet luft som möjligt läcker in i byggnaden eftersom avfuktaren annars avfuktar uteluft som läcker in.

Innan målnings- och tapetseringsarbetet påbörjas bör fuktprov tas på underlaget. Provet som tas i ytskiktet (0-30 mm) vägs varefter det torkas i 105°C under minst ett dygn och sedan vägs det på nytt. Viktminskningen dividerad med torrvikten och multiplicerad med 100 ger fuktkvoten i viktprocent. Fuktkvoten får inte vara högre än 15% om ytbehandlingen ska kunna påbörjas.

Efter inflyttning:

Vid inflyttning i nybyggda hus bör följande anvisningar, som i och för sig inte är specifika för lättbetong, beaktas.

Sörj för en god ventilation, sätt distanser t ex korkar bakom tavlorna så att rumsluften kommer åt ytorna bakom och ställ möblerna någon decimeter från väggarna.

Minska ej på ventilationen, vädra ordentligt. Ha gärna garderobsdörrarna och dörrarna till dusch- eller badrum på glänt.

Väggelementet

Arbetsanvisning

1 Bil anländer. Elementen levereras plastade, liggande på högkant på pall.

2 Lossa med truck med långa gafflar.

3 Sätt pallen på grundplattan för enkla lyft och montering. Vid lagring placera elementen på plant underlag av regler eller motsvarande. Skydda mot nederbörd genom att täcka materialet under byggskedet.

4 Grundplattan eller bjälklaget ska vara väl avjämnat. Underlaget ska uppfylla vad som anges i Hus AMA 98 Tabell 43, DB/ESE-1. I annat fall jämnas det av med bruk. Vid platta på mark med socklar av lättklinker eller betong med sämre kvalitet än C32/40 lägger man ut en grundpapp YEP 2500 som klistras eller svetsas till underlaget.

5 Markera invändiga hörn och fäst riktbrädor i vägglivets insida.

6 Blanda lim enligt anvisning på förpackning. Lägg ut lim på elementet med limbox. Hela elementets fogyta ska täckas av lim.

7 Applicera lim på grundplatta. Det ska vara så rikligt med lim att hela elementets undersida vilar på lim. Elementen ska ha full anliggning mot underlaget.

8 Koppla lyftvajer i öglan på elementets topp.

9 Lyft försiktigt, skydda eventuellt hörn med underlägg.

Väggelementet

Arbetsanvisning

Element lyfts på plats med kran och lyftvajer. Börja montera i ett hörn. Vid montering trycks elementet kraftigt mot det föregående medan det förs upp och ned för att säkra korrekt limkontakt.

Vid behov av små justeringar, använd kilar. Dock är det viktigt att elementet har full anliggning (kontakt) mot underlaget enligt bild 7.

Lås i ovkant med spikbleck.

Stämpa minst i vart tredje element, eventuellt tätare, beroende på typ av stämp och infästning samt husets höjd och aktuell vindlast.

Montering av brösningselement.

Balkar monteras i Tunnfolglim med minsta upplag enligt våra produktdatablad. Balkar får inte kapas. Balken måste läggas med rätt sida upp enligt märkning på balk. Kontrollera att balkupplagen har rätt höjd.

- Sträckkankarstål läggs alltid in i väggens överkant, såväl horisontellt i varje vånings överkant som i väggens överkant i gavelspets.
- Spåret för sträckkankarstålet ska vara minst 25 x 25 mm.

- Armering
 - Diameter: 10 mm.
 - Stålkvalitet: B500B
- Spåret blåses eller sugas rent före igjutning.
- Spåret förvattnas eventuellt vid torr väderlek eller om ytan är vittorr.
- Spåret fylls till 2/3 med lättflytande kalkcementbruk M10 (Igjutningsbruk/Grundning A).
- Armeringsstången trycks ned i bruket.
- Ytterligare kalkcementbruk M10 (Igjutningsbruk/Grundning A) fylls på och jämnas av.